

Województwo
Śląskie

Katowice, 2 stycznia 2019 roku
GM.OZ.0006.00001.2019
GM.OZ.ZD.00001/2019

Radni Sejmiku Woj. Śl
do poradczą obrad
4 sesji 14.01.2019

- KENIK

PRZEWODNICZĄCY SEJMIKU
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
Sejmik Województwa Śląskiego

02 -01- 2019

Jan Kawulok

02 -01- 2019

Pan
Jan Kawulok
Przewodniczący
Sejmiku Województwa Śląskiego

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Jakub Chęstowski

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 290
FAKS +48 32 20 78 291

marszal@slaskie.pl
www.slaskie.pl

W załączeniu przekazuję projekt uchwały Sejmiku w sprawie ogłoszenia roku
2019 Rokiem Stulecia Wybuchu I Powstania Śląskiego.

Z powierzeniem

Jakub
Chęstowski

druk VI / 34

DRUK

VI / 34

Projekt

Uchwała Nr VI / 1 / 2019
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia 2019 roku

**w sprawie
ogłoszenia roku 2019 Rokiem Stulecia Wybuchu I Powstania Śląskiego**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 913 z późn. zm.) oraz § 18 a ust. 2 pkt 4 Statutu Województwa Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017r. poz. 6351 z późn. zm.)

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała**

§ 1

Ogłasza się rok 2019 Rokiem Stulecia Wybuchu I Powstania Śląskiego.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zastępca Dyrektora
Wydziału Edukacji

Gabriela Pe
Gabriela Pe

RAJCA PRAWNY

Bożena Sawicka - Duży
Kt-1789

Uzasadnienie

dot. uchwały w sprawie ogłoszenia roku 2019 Rokiem Stulecia Wybuchu I Powstania Śląskiego

W 1918 roku, po 123 latach niebytu, Polska na nowo zaistniała na mapie Europy. Zakończenie I wojny światowej nie zwiastowało jednak trwałego pokoju we wszystkich zakątkach odradzającego się państwa polskiego. Granice Ojczyzny zostały ostatecznie wytyczone, tak w sposób pokojowy, jak również w wyniku działań zbrojnych, dopiero w kolejnych latach. W sposób szczególny okres ten zapisał się w historii Górnego Śląska, gdzie realne i uzasadnione stały się dążenia, zmierzające do przyłączenia tego terytorium do Polski. Przywiązanie do tradycji i mowy polskiej pielęgnowano i kultywowano w domach rodzinnych, jak też w organizacjach oraz związkach o charakterze kulturalnym i oświatowym. O przynależności Górnego Śląska zdecydowały trzy powstania śląskie.

W roku 2019 obchodząc będziemy 100. rocznicę wybuchu I powstania śląskiego, co skłania w sposób szczególny do pogłębionej refleksji nad pierwszym, znamienym w skutki, wyrazem dążeń niepodległościowych, a zarazem narodowościowych, na Górnym Śląsku; nad prostotą odwagi tych, którzy zdecydowali się podjąć walkę, a nawet oddać życie w imieniu celów wyższych – dla Ojczyzny.

I powstanie śląskie, pod wodzą Alfonsa Zgrzebnioka (komendanta głównego Polskiej Organizacji Wojskowej Górnego Śląska), rozpoczęło się w nocy z 16 na 17 sierpnia 1919 roku. Działania zbrojne objęły powiaty: rybnicki, pszczyński, bytomski, katowicki i lubliniecki. Walki zaprzestano 24 sierpnia 1919 roku, w dwa dni później powstanie uznano za zakończone. Bezpośrednimi przyczynami jego wybuchu były: narastający sprzeciw ludności wobec niemieckiej administracji i właścicieli zakładów przemysłowych, zakończony masakrą strajkujących u bram kopalni „Mysłowice” oraz liczne akty represji, wobec wyrażających sympatie propolskie, w szczególności zaś aresztowania w szeregach członków Polskiej Organizacji Wojskowej Górnego Śląska. Ów spontaniczny zryw ludności stanowił również próbę zwrócenia uwagi społeczności międzynarodowej na ważkość sprawy Górnego Śląska, był zarazem swoistym wotum nieufności, względem decyzji podejmowanych wobec tego konkretnego terenu spornego – na mocy postanowień traktatu wersalskiego o losach mieszkańców Górnego Śląska miał rozstrzygnąć plebiscyt. Zajęcie spornego terytorium przez polskich powstańców, a tym samym uczynienie plebiscytu bezprzedmiotowym, okazało się niemożliwe, wobec znaczącej przewagi sił niemieckich. I powstanie śląskie zakończyło się niepowodzeniem, nie była to jednak klęska, czego wyrazem były kolejne dwa powstania śląskie i niezachwiana wiara powstańców w dążeniach o polski Górny Śląsk.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwałą z dnia 20 lipca 2018 roku ustanowił rok 2019 Rokiem Powstań Śląskich wyrażając tym samym wdzięczność za wkład pokoleń ludu śląskiego w walkę o niepodległość Rzeczypospolitej, a potem jej odbudowę, oraz za wywarcie istotnego wpływu na kształt granic odrodzonego i niepodległego państwa polskiego.

W świetle powyższego zasadne jest upamiętnienie Stulecia Wybuchu I Powstania Śląskiego przez Sejmik Województwa Śląskiego.

Katowice, dnia 31 grudnia 2018 r.

Opracowała:
Gabriela Gros
Zastępca Dyrektora Wydziału Kultury
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

Gabriela Gros

Jakub Melgarek